

UCHWAŁA Nr XLIX/406/2009
RADY MIEJSKIEJ W ŁOWICZU

z dnia 26 listopada 2009 r.

w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2010 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, z 2002 roku Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 roku Nr 80, poz. 717, Nr 162 poz. 1568 z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2005 Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173 poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 52, poz. 420) oraz art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 roku Nr 96, poz. 873, z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz.1203, Nr 210, poz. 2135, z 2005r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462, Nr 249, poz. 2104, z 2006 roku Nr 94, poz. 651, z 2008 roku Nr 209, poz. 1316 oraz z 2009 roku Nr 19, poz. 100, Nr 22, poz. 120,)

Rada Miejska w Łowiczu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2010 rok w brzmieniu zawartym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Łowicza.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Henryk Zasepa

Uzasadnienie

Miasto posiada ustawowy obowiązek zaspokajania potrzeb mieszkańców. Sukces systemu demokratycznego zasadza się na wyzwalaniu własnej i zorganizowanej oddolnie aktywności mieszkańców. Jedną z najpopularniejszych form takiej aktywności jest działalność organizacji pozarządowych. Gromadzą one obywateli najbardziej zainteresowanych rozwiązaniem konkretnych problemów, posiadających największą praktyczną wiedzę o nich, obywateli odpowiedzialnych za swoje otoczenie i za siebie.

Potencjał tkwiący w organizacjach pozarządowych winien być właściwie wykorzystany. Miasto w swych działaniach winno wspierać organizacje pozarządowe, efektem czego może być rozwiązanie konkretnych problemów Miasta, wzrost odpowiedzialności społecznej, wzmocnienie więzi społecznych i obywatelskiego poczucia, że tą wspólną działalnością naprawdę można poprawić sytuację swoją i ludzi posiadających podobne problemy i potrzeby. Sektor publiczny będzie natomiast dysponował większą ilością czasu i środków na rozwiązanie zagadnień strategicznych.

Przedłożony projekt uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu stanowi, zatem wypełnienie ustawowego obowiązku rady wynikającego z Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Uchwała ureguje współpracę pomiędzy Gminą Miasta Łowicza a organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określając zakres oraz formy tej współpracy. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań zleconych zostanie określona przez radę miejską w uchwale budżetowej.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

**Program współpracy Miasta Łowicza z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa
w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności
pożytku publicznego i o wolontariacie na 2010 rok.**

Prowadzenie przez samorząd terytorialny działalności we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest realizacją konstytucyjnej zasady pomocniczości, zgodnie z którą państwo i jego struktury powinny wykonywać tylko te zadania, które nie mogą być realizowane przez podmioty znajdujące się jak najbliżej obywatela. Podmiotami znajdującymi się jak najbliżej obywatela są przede wszystkim samorząd terytorialny i organizacje pozarządowe. Podmioty te stanowią podstawę współczesnego społeczeństwa. Obie te struktury łączy wspólny cel jakim jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców.

Współpraca Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi wiąże się z realizacją zasady pomocniczości, służy także umacnianiu uprawnień obywateli i ich wspólnot.

Działalność organizacji pozarządowych znacząco wpływa na rozwój Łowicza i jakość życia jego mieszkańców. Wiele dziedzin życia nie mogłoby dziś funkcjonować bez aktywności obywatelskiej. Wyrazem dążenia Gminy Miasta Łowicza do szerokiej współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest „Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”. Program reguluje na najbliższy rok współpracę pomiędzy Gminą Miasta Łowicza, a organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określa zakres oraz formy tej współpracy. Pozwoli na pobudzenie i wspieranie przez Gminę Miasta Łowicza działalności tych organizacji i podmiotów oraz realizację przez nie zadań publicznych na rzecz naszej „Małej Ojczyzny”.

§1.1 Ilekroć w niniejszym „Programie współpracy Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi na 2010 rok”, zwanym dalej „Programem”, jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003r. Nr 96, poz. 873 z póź. zm.);
- 2) organizacjach pozarządowych – należy przez to rozumieć osoby prawne lub jednostki nie posiadające osobowości prawnej utworzone na podstawie ustaw, nie będące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu przepisów o finansach publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym fundacje i stowarzyszenia, a także osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia

i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;

- 3) gminie – należy przez to rozumieć Gminę Miasto Łowicz;
- 4) radzie – należy przez to rozumieć Radę Miejską w Łowiczu;
- 5) burmistrzowi – należy przez to rozumieć Burmistrza Miasta Łowicza.

2. Program obejmuje organizacje pozarządowe działające na rzecz Miasta Łowicza i jego mieszkańców.

§2.1. Celami programu są:

- 1) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
  - 2) otwarcia na innowacyjność, konkurencyjność poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych;
  - 3) poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych;
  - 4) zapewnienie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców miasta;
  - 5) budowanie społeczeństwa obywatelskiego, poprzez aktywizację społeczności lokalnej;
  - 6) prowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców;
  - 7) efektywniejsze wydatkowanie środków publicznych.
2. Powyższe cele realizowane winny być poprzez:
- 1) pełną systematyczną wymianę informacji nt. podejmowanych działań i możliwości ich realizacji;
  - 2) konsultowanie projektów uchwał mających wpływ na działanie organizacji pozarządowych;
  - 3) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu;
  - 4) udostępnianie lokalu komunalnego na spotkania organizacji, spotkania otwarte oraz na realizację wspólnych przedsięwzięć;
  - 5) współpracę w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, celem podniesienia sprawności funkcjonowania organizacji pozarządowych;
  - 6) organizowanie konsultacji i szkoleń;
  - 7) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i organizacji pozarządowych w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej.

§3.1. Wszelkie wspólne przedsięwzięcia Miasta Łowicza i organizacji pozarządowych podejmowane będą na zasadzie równoprawnego partnerstwa.

2. Podstawowym kryterium decydującym o podjęciu współpracy jest prowadzenie przez organizacje pozarządowe działalności na rzecz miasta i jego mieszkańców.

3. Rada Miejska w Łowiczu przyjmuje, że niektóre zadania publiczne zaspakajające potrzeby mieszkańców Miasta Łowicza mogą być realizowane przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

§4.1. Partnerem współpracy ze strony samorządu lokalnego jest:

- 1) Rada Miejska jako organ uchwałodawczy;
- 2) Burmistrz Miasta Łowicza jako organ wykonawczy.

2. W sprawach szczegółowych Burmistrza reprezentują odpowiednie jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego.

3. Funkcję koordynatora współpracy samorządu miasta z organizacjami pozarządowymi pełnią:

- 1) Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego;
- 2) Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego.

4. Partnerami współpracy ze strony organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz mieszkańców miasta Łowicza są:

- 1) stowarzyszenia i fundacje nie będące jednostkami sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku (nie prowadzące działalności gospodarczej);
- 2) inne podmioty prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej;
- 3) osoby prawne i jednostki organizacyjne Kościoła Katolickiego, innych Kościołów i związków wyznaniowych, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
- 4) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

§5.1. Współpraca w ramach programu odbywać się będzie na zasadach:

- 1) pomocniczości - przy suwerenności stron organy administracji publicznej, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących także do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracują z tymi organizacjami, a także wspierają ich działalność oraz umożliwiają realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;
- 2) partnerstwa - organizacje pozarządowe, na zasadach i w formach określonych w/w ustawie oraz w trybie określonym w przepisach odrębnych, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów, których rozwiązanie stanowi przedmiot zadań publicznych, w wypracowaniu sposobów wykonywania zadań publicznych przez właściwy organ administracji publicznej, a także wykonywaniu tych zadań;
- 3) efektywności - organy administracji publicznej, przy zlecaniu organizacjom pozarządowym zadań publicznych do realizacji, dokonują wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych w art. 35 ust. 3 ustawy o finansach publicznych;
- 4) jawności - organy administracji publicznej udostępniają współpracującym z nimi organizacjom pozarządowym informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami.

§6. 1. Współpraca Miasta Łowicza z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.

2. Zakres współpracy obejmuje:

- 1) podejmowanie wspólnych działań na rzecz diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców Łowicza;
- 2) współpraca przy opracowywaniu i realizacji programów na rzecz podnoszenia poziomu życia i szerszego zaspokajania potrzeb mieszkańców Łowicza;
- 3) współpraca przy wykorzystywaniu środków z zewnętrznych źródeł finansowania;

- 4) koordynacja działań w celu rozwiązywania problemów społecznych;
- 5) wypracowanie sprawnego systemu informacji o aktualnie obowiązujących przepisach prawnych oraz źródłach i zasadach pozyskiwania środków na realizację programów;
- 6) promocja najskuteczniejszych i efektywnych rozwiązań realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz rozwiązywania problemów społecznych i zaspokajania potrzeb mieszkańców Łowicza;
- 7) inspirowanie działań na rzecz rozwoju współpracy międzynarodowej umożliwiającej wymianę informacji i doświadczeń w zakresie roli organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych regionu i środowisk lokalnych.

3. Współpraca pomiędzy miastem, a organizacjami pozarządowymi o charakterze wsparcia finansowego może być prowadzona w szczególności poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym i innym wyżej wymienionym podmiotom realizacji zadań publicznych, będących zadaniami własnymi gminy poprzez:

- 1) powierzenie wykonania zadań wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
- 2) wspieranie zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

4. Środki finansowe na realizację zadań publicznych będą przyznawane w drodze:

- 1) konkursów ofert o dotacje, ogłaszanych przez Burmistrza Miasta, który również zatwierdza wyniki konkursów przeprowadzonych przez powołanie do tego celu komisje konkursowe;
- 2) zakupu potrzebnych usług w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.).

5. Współpraca pomiędzy Miastem, a organizacjami pozarządowym o charakterze wsparcia pozafinansowego może być prowadzona w szczególności poprzez:

- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania i współdziałania rozumiane jako:
  - a) informowanie Urzędu Miejskiego oraz organizacji pozarządowych o aktualnie składanych i realizowanych projektach;
  - b) wspólne redagowanie strony internetowej Urzędu Miejskiego poprzez umieszczanie informacji o organizacjach oraz ich działaniach;
  - c) wzajemne informowanie się o aktualnych możliwościach składania wniosków o dotację;
  - d) koordynację podejmowanych działań.
- 2) konsultowanie z partnerami współpracy projektów uchwał i innych dokumentów dotyczących działalności statutowej;
- 3) tworzenie wspólnych projektów i pomoc merytoryczna w ich realizacji;
- 4) współpraca przy realizacji akcji charytatywnych;
- 5) pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów organizacyjnych;
- 6) promowanie i informowanie o współpracy w środkach masowego przekazu oraz poprzez inne formy promocji;
- 7) współpracę w gromadzeniu środków na działalność z innych źródeł niż budżet gminy poprzez:
  - a) opiniowanie wniosków o dotacje celowe;
  - b) promowanie ciekawych programów mogących uzyskać środki z innych źródeł;
  - c) konsultacje projektów na etapie ich przygotowywania.
- 8) wspieranie zadań bez udzielania dotacji na dofinansowanie ich realizacji;

- 9) aktualizowanie utworzonej w Urzędzie Miejskim bazy danych Łowickich Organizacji Pozarządowych.

§7. Realizacja programu będzie następować od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku.

§8. Sfery zadań publicznych i zadania z zakresu tych sfer, które mogą być zlecone w 2010 roku podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych:

1. Ochrona zdrowia – zadania w zakresie przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- 1) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:
  - a) wspieranie działań specjalistycznych miejsc pomocy dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
  - b) zwiększanie skuteczności i dostępności specjalistycznej pomocy dla rodzin w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.
- 2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności

dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) wsparcie działalności świetlic środowiskowych prowadzących działalność profilaktyczno-opiekuńczą w stosunku do dzieci i młodzieży;
- b) wsparcie działań zwiększających skuteczność i dostępność specjalistycznej pomocy dla rodziców dzieci i młodzieży „Pomarańczowa Linia”.
- 3) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
  - a) wsparcie finansowe zorganizowania Forum Abstynenckiego;
  - b) wsparcie finansowe zorganizowania Łowickiego Biegu Trzeźwości – imprezy sportowej promującej zdrowy styl życia;
  - c) wsparcie finansowe zorganizowania turnieju piłki nożnej o Puchar Burmistrza Miasta Łowicza;
  - d) wsparcie działań promujących zdrowy, trzeźwy styl życia.

2. Ochrona zdrowia – inne zadania:

- 1) Wspierania działań mających na celu poprawę zdrowia, w tym świadczenia zdrowotne dla mieszkańców miasta.

3. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu – zadania w zakresie:

- 1) stwarzania warunków prawno-organizacyjnych i ekonomicznych dla rozwoju kultury fizycznej, sportu i rekreacji w tym doskonalenie uzdolnień sprawności fizycznej, wychowania i rozwoju psychofizycznego człowieka zakresie organizowanie zajęć i współzawodnictwa sportowego;
- 2) organizowanie imprez rekreacyjno – sportowych w tym współzawodnictwa sportowego o zasięgu lokalnym oraz ponadregionalnym;
- 3) szkolenie dzieci i młodzieży;
- 4) wspierania rozwoju sportu kwalifikowanego.

4. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji – zadania w zakresie:

- 1) wspierania zespołów podtrzymujących tradycje regionu łowickiego;

- 2) organizowania stałych warsztatów tematycznych (muzyka, taniec);
  - 3) przedsięwzięć artystycznych o charakterze lokalnym mających istotne znaczenie dla rozwoju kultury, oraz jej promocji w kraju i za granicą;
  - 4) działalności promocyjnej na rzecz miasta.
5. Edukacja, oświata i wychowanie zadania w zakresie:
- 1) działań wychowawczych i edukacyjnych na rzecz dzieci i młodzieży - kształtowanie postaw patriotycznych, pielęgnowanie tradycji lokalnych i regionalnych, rozwijanie aktywności obywatelskiej;
  - 2) wspierania działalności edukacyjnej ludzi starszych poprzez organizację zajęć, a także organizację innych aktywnych form spędzania czasu wolnego;
  - 3) edukacji dzieci i młodzieży w zakresie nowych technologii, w tym techniki komputerowej i wiedzy informatycznej, twórczego myślenia oraz rozbudzanie zainteresowań naukowych.
6. Pomoc społeczna zadania w zakresie:
- 1) zapewnienia schronienia, opieki i pomocy osobom bezdomnym oraz wsparcie w wychodzeniu z bezdomności;
  - 2) pomocy rzeczowej, żywnościowej i niematerialnej dla rodzin i osób ubogich lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz wspierania rodzin wielodzietnych i samotnych matek;
  - 3) przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;
  - 4) wspierania ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych;
  - 5) świadczenia usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
  - 6) aktywizacji społeczno-kulturalnej seniorów.

§9. W trakcie realizacji zadania Gmina Miasto Łowicza ma prawo żądania informacji, wglądu do dokumentacji zadania oraz sporządzania odpisów dokumentów.

§10. W przypadku zaistnienia zmian istotnych dla realizacji zadania, organizacja pozarządowa winna przedstawić je Burmistrzowi Miasta Łowicza w ciągu 14 dnia od ich zaistnienia.

§11.1. Nadzór nad działalnością organizacji pożytku publicznego, w zakresie prawidłowości wykorzystania środków finansowych dotowanych przez Gminę Miasto Łowicz odbywać się będzie przez osoby upoważnione przez Burmistrza Miasta Łowicza na podstawie przeprowadzenia kontroli w szczególności w zakresie:

- 1) sposobu realizacji zadania;
  - 2) gospodarowania przekazaną dotacją;
  - 3) prowadzenia dokumentacji umożliwiającej ustalenie kosztów realizowanego zadania.
2. Kontrola przeprowadzana jest w obecności przedstawiciela kontrolowanego podmiotu.
3. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół po jednym dla każdej ze stron.

§12. Szczegółowe zasady przyznawania dotacji, warunki ubiegania się o dotację przez organizacje pozarządowe, tryb przyznawania, rozliczania i kontroli udzielonych dotacji określają odrębne przepisy:

- 1) Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn.zm.);

- 2) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. (Dz. U. 264, poz.2207) w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

§13. Informacje na temat warunków, terminów i procesu przyznawania wsparcia organizacjom przez Gminę Miasto Łowicz w ramach Programu Współpracy udostępniane są wszelkim zainteresowanym na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Łowiczu, Biuletynie Informacji Publicznej, lokalnej prasie, tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Łowiczu.

§14. W sprawach nie uregulowanych w programie mają zastosowanie przepisy prawa określone w §12 uchwały oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 r. Nr 96, poz. 873 z późn.zm.).